

EUROPESE COMMISSIE

DIRECTORAAT-GENERAAL BELASTINGEN EN DOUANE-UNIE
DIRECTORAAT-GENERAAL MIGRATIE EN BINNENLANDSE ZAKEN
DIRECTORAAT-GENERAAL GEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID
DIRECTORAAT-GENERAAL MOBILITEIT EN VERVOER
DIRECTORAAT-GENERAAL COMMUNICATIENETWERKEN, INHOUD EN TECHNOLOGIE
DIRECTORAAT-GENERAAL FINANCIËLE STABILITEIT, FINANCIËLE DIENSTEN EN
KAPITAALMARKTENUNIE
DIRECTORAAT-GENERAAL WERKGELEGENHEID, SOCIALE ZAKEN EN INCLUSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL JUSTITIE EN CONSUMENTENZAKEN
DIRECTORAAT-GENERAAL MILIEU
DIRECTORAAT-GENERAAL INTERNE MARKT, INDUSTRIE, ONDERNEMERSCHAP EN
MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF

Brussel, 13 november 2018

Rev1

KENNISGEVING OVER REIZEN TUSSEN DE EU EN HET VERENIGD KONINKRIJK NA DE TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK UIT DE EU

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	4
2.	GRENSCONTROLES VAN PERSONEN AAN DE BUITENGRENZEN VAN DE EU	5
3.	DOUANECONTROLES.....	7
4.	INVOERRECHTEN, BTW EN ACCIJNZEN	8
4.1.	Vrijstelling van invoerrechten, btw en accijnzen	8
4.2.	Teruggave van btw voor in de EU gekochte goederen.....	9
5.	VERBODEN EN BEPERKINGEN	9
5.1.	Vervoer van huisdieren.....	10
5.1.1.	Niet commercieel verkeer naar de EU27 van gezelschapsdieren waarvan de eigenaar onderdaan is van het Verenigd Koninkrijk.....	10
5.1.1.1.	Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen:	11
5.1.1.2.	Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen	11
5.1.1.3.	Indien het Verenigd Koninkrijk niet in de lijst is opgenomen:	12
5.1.2.	Niet-commercieel verkeer naar de EU27 van gezelschapsdieren in het gezelschap van een in een EU27- lidstaat woonachtige eigenaar bij terugkeer vanuit het Verenigd Koninkrijk na een tijdelijk verblijf in het Verenigd Koninkrijk.....	13

5.1.2.1.	Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen:	13
5.1.2.2.	Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen:	13
5.1.2.3.	Indien het Verenigd Koninkrijk niet in de lijst is opgenomen:	14
5.2.	Planten en plantaardige producten.....	15
5.3.	Persoonlijke zendingen van producten van dierlijke oorsprong.....	16
5.4.	Contant geld.....	16
5.5.	Cultuurgoederen	17
5.6.	Specimens van bedreigde soorten	17
5.7.	Invasieve uitheemse soorten.....	19
5.8.	Vuurwapens.....	20
6.	GEBRUIK VAN MOTORVOERTUIGEN	21
6.1.	Rijbewijzen.....	21
6.2.	Verzekering wettelijke aansprakelijkheid jegens derden	22
7.	MEDISCHE ZORG EN AANVERWANTE ONDERWERPEN – NOODGEVALLEN	23
7.1.	Recht op gezondheidszorg in het kader van het Unierecht inzake de coördinatie van de sociale zekerheid	23
7.2.	Recht op terugbetaling van grensoverschrijdende gezondheidszorg op grond van het Unierecht inzake grensoverschrijdende gezondheidszorg.....	24
7.3.	Erkenning van in een andere lidstaat verstrekte medische recepten	25
7.4.	Europees alarmnummer 112.....	25
7.5.	Parkeerkaarten voor gehandicapten.....	26
7.6.	Consulaire bescherming	26
7.7.	Vergoedingsregeling voor personen die lichamelijk letsel lijden door auto-ongevallen in andere lidstaten ("bezoekende slachtoffers")	27
8.	VERZEKERING, EU-PASSAGIERSRECHTEN	27
8.1.	Reisverzekering in verband met insolventie.....	27
8.2.	EU-passagiersrechten	28
8.2.1.	Rechten van vliegtuigpassagiers.....	28
8.2.2.	Rechten van scheepspassagiers	29
8.2.3.	Rechten van autobus- en touringcarpassagiers.....	30
8.2.4.	Rechten van treinreizigers	30
9.	ANDERE ASPECTEN.....	31

9.1. Betalingen met debet- en kredietkaarten	31
9.2. Roaming	31
9.3. Portabiliteit van online-inhoudsdiensten	32
BIJLAGE: EU-INFORMATIEBLAD OVER PERSOONLIJKE ZENDINGEN VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG DIE DEEL UITMAKEN VAN DE BAGAGE VAN REIZIGERS	33

1. INLEIDING

Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dat betekent dat vanaf 30 maart 2019 om 00.00 uur (Midden-Europese tijd) (hierna "de terugtrekkingsdatum" genoemd) het gehele primaire en secundaire Unierecht niet langer van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk, tenzij in een geratificeerd terugtrekkingsakkoord¹ een andere datum wordt vastgesteld of de Europese Raad de termijn verlengt overeenkomstig artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Het Verenigd Koninkrijk wordt dan een "derde land"².

De voorbereiding op de terugtrekking is niet alleen een zaak van de EU en de nationale overheden, maar ook van bedrijven en burgers.

Gezien de grote onzekerheid, met name over de inhoud van een eventueel terugtrekkingsakkoord, wil de Commissie personen die op of na de terugtrekkingsdatum (om persoonlijke of zakelijke redenen) vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU willen reizen (en omgekeerd) en bedrijven die diensten verlenen in verband met reizen van of naar het Verenigd Koninkrijk (reisorganisatoren, reisbureaus, autoverhuurbedrijven, handelsbeurzen, vervoersondernemingen enz.) wijzen op de juridische gevolgen waarmee zij rekening moeten wanneer het Verenigd Koninkrijk een derde land wordt.

Behoudens mogelijke overgangsregelingen in een eventueel terugtrekkingsakkoord, heeft de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk vanaf de terugtrekkingsdatum de onderstaande gevolgen voor reizigers uit het Verenigd Koninkrijk naar de EU en vice versa³:

¹ Met het Verenigd Koninkrijk wordt momenteel onderhandeld over een terugtrekkingsakkoord.

² Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

³ Het terugtrekkingsakkoord tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk zou voorzien in specifieke oplossingen voor de bijzondere situatie op het Ierse eiland.

2. GRENSCONTROLES VAN PERSONEN AAN DE BUITENGRENZEN VAN DE EU^{4 5}

In het Unierecht⁶ betreffende grenscontroles van personen aan de buitengrenzen van de EU wordt een onderscheid gemaakt tussen controles van EU-burgers en van onderdanen van derde landen. Met ingang van de terugtrekkingsdatum worden onderdanen van het Verenigd Koninkrijk bij het binnenkomen en verlaten van het Schengengebied, en van de lidstaten waarvoor nog geen besluit tot opheffing van de binnengrenscontroles is genomen maar die wel de Schengenregels aan hun buitengrenzen⁷ toepassen, gecontroleerd overeenkomstig de regels voor onderdanen van derde landen⁸.⁹ Hierdoor zullen zij aan de buitengrenzen niet langer een beroep kunnen doen op de faciliteiten voor burgers van de Europese Unie, burgers van de landen die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte en onderdanen van de Zwitserse Bondsstaat („EU/EER/CH-burgers”) met betrekking tot het recht op vrij verkeer. Onderdanen van het Verenigd Koninkrijk zullen geen gebruik mogen maken van de afzonderlijke doorgangen voor EU/EER/CH-burgers bij grensovergangen¹⁰ en zullen worden onderworpen aan een grondige controle van alle toegangsvoorwaarden voor de toegang van onderdanen van derde landen.

Bij de **inreiscontrole** van onderdanen van het Verenigd Koninkrijk worden de volgende aspecten gecontroleerd¹¹:

– het bezit van een geldig reisdocument dat recht geeft op het overschrijden van de grens. De geldigheidsduur van het document mag niet meer dan tien jaar bedragen en het moet geldig zijn tot minstens drie maanden na het geplande vertrek uit de lidstaten;

⁴ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

⁵ Dit punt geldt niet voor reizen in het gemeenschappelijk reisgebied tussen het Verenigd Koninkrijk en Ierland.

⁶ Artikel 8, leden 2 en 3, van Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscodes) (PB L 77 van 23.3.2016, blz. 1).

⁷ Roemenië, Bulgarije, Cyprus en Kroatië.

⁸ Onderdanen van het Verenigd Koninkrijk die familielid zijn van een burger van de Unie die zijn of haar recht van vrij verkeer uitoefent, vallen onder de regels van artikel 5 van Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (PB L 158 van 30.4.2004, blz. 77).

⁹ Die controles zijn nu reeds gedeeltelijk van toepassing op burgers van het Verenigd Koninkrijk die naar of uit het Schengengebied reizen.

¹⁰ Artikel 10 van Verordening (EU) 2016/399.

¹¹ Artikel 6 van Verordening (EU) 2016/399.

Nationale paspoorten van het Verenigd Koninkrijk die vóór de terugtrekkingsdatum zijn afgegeven blijven geldig als reisdocument.

– de verblijfsduur:

- de toegestane verblijfsduur voor kort verblijf van onderdanen van het Verenigd Koninkrijk in het Schengengebied is beperkt (tot een maximum van 90 dagen in een periode van 180 dagen);
- voor langdurig verblijf moeten zij in principe beschikken over een verblijfsvergunning of een visum voor verblijf van langere duur, afgegeven door de nationale autoriteiten overeenkomstig de nationale regelgeving;

– relevante databanken ter controle¹²:

- van de identiteit en de nationaliteit van de onderdaan van een derde land en van de echtheid en de geldigheid van het reisdocument voor het overschrijden van de grens, en met name
- of er een signalering in het Schengeninformatiesysteem (SIS) is uitgevaardigd met het oog op weigering van toegang en of er sprake is van een mogelijke bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid of internationale betrekkingen;

– het doel van de reis (bv. toerisme of werk) en de verblijfsomstandigheden (bv. accommodatie, reizen binnen het Schengengebied);

– of de betrokkene over voldoende bestaansmiddelen beschikt (dat wil zeggen voldoende middelen voor het geplande verblijf en de terugreis).

De Commissie heeft op 13 november 2018 een voorstel¹³ ingediend om onderdanen van het Verenigd Koninkrijk vrij te stellen van de verplichting om voor de overschrijving van de buitengrenzen in het bezit te zijn van een visum voor kort verblijf („Schengenvisum”)¹⁴, voor zover de geplande duur van het verblijf in het Schengengebied niet meer dan 90 dagen binnen een periode van 180 dagen bedraagt. Dat voorstel is nu in behandeling bij het Europees Parlement en de Raad. Overeenkomstig het visumwederkerigheidsbeginsel kan een permanente vrijstelling van Schengenvisa slechts worden toegestaan als de onderdanen van alle EU-lidstaten eveneens worden vrijgesteld van de visumplicht voor kort verblijf in het Verenigd Koninkrijk.

¹² Voor onderdanen van derde landen is het niet mogelijk om bij bepaalde land- of zee grenzen, onder bepaalde voorwaarden, tijdelijk af te zien van systematische controles aan de hand van relevante databanken (artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) 2016/399).

¹³ Voorstel COM(2018) 745 van 13 november 2018.

¹⁴ Artikel 6, lid 1, onder b), van Verordening (EU) 2016/399.

Reizigers wordt aangeraden vóór de reis te controleren of hun reisdocumenten geldig zijn en ervoor te zorgen dat zij aan alle bovengenoemde voorwaarden voldoen voordat zij naar de EU reizen. Indien niet aan alle toegangsvoorwaarden is voldaan¹⁵, kan de toegang worden geweigerd overeenkomstig de procedure van de Uniewetgeving voor onderdanen van derde landen¹⁶.

Bij **uitreis** wordt het volgende gecontroleerd:

- het bezit van een geldig reisdocument dat recht geeft op het overschrijden van de buitengrens;
- of de betrokkene de maximale verblijfsduur op het grondgebied van de lidstaten niet heeft overschreden;
- relevante databanken op dezelfde wijze als bij de inreis.

Reizigers wordt aangeraden vanaf de terugtrekkingsdatum rekening te houden met mogelijke vertragingen bij de grensposten en met name bij drukke grensposten (Eurostarterminals, Le Shuttle van Eurotunnel in Calais en Folkestone, Kanaalhavens enz.).

3. DOUANECONTROLES

Met ingang van de terugtrekkingsdatum vallen goederen die vanuit het Verenigd Koninkrijk het douanegebied van de Unie worden binnengebracht onder douanetoezicht en kunnen zij aan douanecontroles worden onderworpen op basis van het douanerecht van de EU¹⁷.¹⁸

Bagage en andere goederen die personen bij het binnenkomen van de EU vanuit het Verenigd Koninkrijk bij of op zich dragen, zullen aan douanecontroles worden onderworpen¹⁹. Er worden uitzonderingen gemaakt voor persoonlijke bezittingen en bepaalde andere zaken (zie punt 4.1 hieronder).

Goederen die bestemd zijn om in de Unie in de handel te worden gebracht of die bestemd zijn voor particulier gebruik of consumptie binnen het douanegebied van de EU moeten worden aangegeven voor het vrije verkeer. Voor meer informatie zie: https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/travelling/travelling-europe-what-dohave-know_en

¹⁵ Verordening (EU) 2016/399 voorziet in enkele uitzonderingen, waarbij aan een onderdaan van een derde land die niet aan alle toegangsvoorwaarden voldoet toch toegang kan worden verleend.

¹⁶ Artikel 14 van Verordening (EU) 2016/399.

¹⁷ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

¹⁸ De regels die in dit punt worden toegelicht, zijn ook van toepassing op goederen die het douanegebied van de EU worden binnengebracht vanuit de **Kanaaleilanden** en het **eiland Man** (artikel 4, lid 1, laatste streepje, van Verordening (EU) nr. 952/2013).

¹⁹ Artikel 46, lid 1, van Verordening (EU) nr. 952/2013.

Goederen die tijdelijk worden ingevoerd, kunnen aan de hand van ATA-carnets worden aangegeven voor de regeling tijdelijke invoer. Het ATA-carnet is een internationaal douanedocument voor de tijdelijke (d.w.z. voor maximaal één jaar) rechten- en belastingvrije in- en uitvoer van goederen. Voor aanvullende informatie zie: <https://iccwbo.org/resources-for-business/ata-carnet/>

4. INVOERRECHTEN, BTW EN ACCIJNZEN²⁰

4.1. Vrijstelling van invoerrechten, btw en accijnzen

Reizigers die de EU binnenkomen vanuit het Verenigd Koninkrijk en die, al dan niet in hun bagage, goederen bij zich hebben, genieten belastingvrijstellingen (voor goederen waarover geen invoerrechten, btw en in voorkomend geval accijnzen moeten worden betaald). De lijst van de goederen en vrijstellingen staat op:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/travelling/entering-eu_en

Reizigers wordt aangeraden vooraf de regels inzake vrijstellingen te raadplegen en de groene douane-uitgang alleen te gebruiken als zij niet meer dan de toegestane maximumhoeveelheden bij zich hebben. Anders moeten zij de rode uitgang nemen en een douaneaangifte doen.

²⁰ Wat **invoerrechten** betreft, zijn de in dit punt genoemde regels met ingang van de terugtrekkingsdatum ook van toepassing op goederen die het douanegebied van de EU worden binnengebracht vanuit de **Kanaaleilanden** en het **eiland Man** (artikel 4, lid 1, laatste streepje, van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Wat de **btw** betreft, zijn de in dit punt genoemde regels met ingang van de terugtrekkingsdatum ook van toepassing op goederen die het btw-gebied van de EU worden binnengebracht vanuit het **eiland Man** en vice versa (artikel 7, lid 2, van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1) (De Kanaaleilanden maken op dit moment ook geen deel uit van het btw-gebied van de EU, artikel 6, lid 1, onder e), van Richtlijn 2006/112/EG).

Wat **accijnzen** betreft, zijn de in dit punt genoemde regels met ingang van de terugtrekkingsdatum ook van toepassing op goederen die het accijnsgebied van de EU worden binnengebracht vanuit het **eiland Man** (artikel 6, lid 2, onder d), van Richtlijn 2008/118/EG van de Raad van 16 december 2008 houdende een algemene regeling inzake accijns, PB L 9 van 14.1.2009, blz. 12) (De Kanaaleilanden maken op dit moment ook geen deel uit van het accijnsgebied van de EU, artikel 5, lid 2, onder d), van Richtlijn 2008/118/EG).

4.2. Teruggave van btw voor in de EU gekochte goederen²¹

Bezoekers van buiten de EU kunnen aanspraak maken op teruggave van de btw over goederen die zij tijdens hun verblijf in de EU hebben gekocht, op voorwaarde dat de goederen bij vertrek uit de EU aan de douane worden getoond, samen met de documenten voor btw-teruggave.

[Gids btw-teruggave voor reizigers die de EU bezoeken](#)

5. VERBODEN EN BEPERKINGEN

Het Unierecht verbiedt en beperkt het binnenbrengen of de invoer van bepaalde goederen in de EU op grond van, onder meer, de bescherming van de gezondheid van mensen, dieren of planten, de bescherming van het milieu of de bescherming van nationaal erfgoed.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum gelden deze verboden en beperkingen ook voor goederen die de EU binnenkomen vanuit het Verenigd Koninkrijk of die vanuit de EU naar het Verenigd Koninkrijk²² worden vervoerd.

Hoewel de meeste verboden en beperkingen juridisch of in de praktijk alleen relevant zijn voor professionele handelaren,²³ zijn sommige ook relevant voor individuele reizigers:

²¹ In het kader van de onderhandelingen over het terugtrekkingsakkoord tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk probeert de EU met het Verenigd Koninkrijk tot een oplossing te komen om de teruggave van de btw te garanderen voor transacties die hebben plaatsgevonden vóór het einde van de overgangperiode, in situaties waarin het verzoek om teruggave door de belastingplichtige niet kon worden ingediend of door zijn lidstaat van vestiging niet kon worden doorgestuurd vóór het einde van de overgangperiode. Zie met name de meest recente tekst van het ontwerp-terugtrekkingsakkoord dat door de onderhandelaars is overeengekomen, te vinden op: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_agreement_coloured.pdf en de "gezamenlijke verklaring" van de onderhandelaars van de EU en van de regering van het Verenigd Koninkrijk, die op 19 juni 2018 is gepresenteerd (https://ec.europa.eu/commission/brexit-negotiations/negotiating-documents-article-50-negotiations-united-kingdom_en).

²² In het kader van de onderhandelingen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk over het terugtrekkingsakkoord probeert de EU met het Verenigd Koninkrijk tot een oplossing te komen voor goederenvervoer dat vóór de terugtrekkingsdatum is begonnen en na die datum eindigt ("goederen onderweg"). Zie met name de meest recente tekst van het ontwerp-terugtrekkingsakkoord dat door de onderhandelaars is overeengekomen, te vinden op: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_agreement_coloured.pdf en de "gezamenlijke verklaring" van de onderhandelaars van de EU en van de regering van het Verenigd Koninkrijk, die op 19 juni 2018 is gepresenteerd (https://ec.europa.eu/commission/brexit-negotiations/negotiating-documents-article-50-negotiations-united-kingdom_en).

²³ Bijvoorbeeld de verbodsbepalingen en beperkingen voor bepaalde chemische stoffen of afvalstoffen (zie voor meer informatie de „*Kennisgeving aan belanghebbenden – Terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk en EU-regels op het gebied van invoer- en uitvoervergunningen voor bepaalde goederen*” op https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en).

5.1. Vervoer van huisdieren²⁴

Het Unierecht²⁵ bevat regels voor het niet-commercieel verkeer van honden, katten en fretten die als gezelschapsdier worden gehouden (hierna „gezelschapsdieren” genoemd)²⁶ die reizigers uit een derde land vergezellen^{27, 28}.

5.1.1. Niet commercieel verkeer naar de EU27 van gezelschapsdieren waarvan de eigenaar onderdaan is van het Verenigd Koninkrijk

Een „EU-huisdierenpaspoort”²⁹ dat vóór de terugtrekkingsdatum is afgegeven aan een eigenaar die in het Verenigd Koninkrijk woont, is vanaf die datum niet langer geldig voor reizen met huisdieren vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU27-lidstaten.

²⁴ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

²⁵ Verordening (EU) nr. 576/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren (PB L 178 van 28.6.2013, blz. 1).

²⁶ Levende gezelschapsvogels die door reizigers de EU worden binnengebracht, moeten beschikken over een veterinaire certificaat waarin bevestigd wordt dat zij aan één van de volgende eisen voldoen: gedurende 30 dagen vóór de uitvoer zijn geïsoleerd, of ten minste 10 dagen vóór de uitvoer zijn geïsoleerd en een test hebben ondergaan op aviaire influenza, na de invoer in de lidstaat van bestemming in quarantaine worden geplaatst of vaccinatie tegen aviaire influenza. Beschikking 2007/25/EG van de Commissie van 22 december 2006 tot vaststelling van bepaalde beschermende maatregelen in verband met hoogpathogene aviaire influenza en het verkeer van gezelschapsvogels die hun eigenaar vergezellen (PB L 8 van 13.1.2007, blz. 29).

Met betrekking tot levende gezelschapsvogels kunnen ook eisen in verband met de invoer van bedreigde diersoorten van toepassing zijn (zie punt 5.6 hierna).

²⁷ In het kader van de onderhandelingen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk over het terugtrekkingsakkoord probeert de EU met het Verenigd Koninkrijk tot een oplossing te komen voor levende dieren die bij het verstrijken van de overgangsperiode nog onderweg zijn. Zie met name de meest recente tekst van het ontwerp-terugtrekkingsakkoord dat door de onderhandelaars is overeengekomen, te vinden op: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_agreement_coloured.pdf en de "gezamenlijke verklaring" van de onderhandelaars van de EU en van de regering van het Verenigd Koninkrijk, die op 19 juni 2018 is gepresenteerd (https://ec.europa.eu/commission/brexit-negotiations/negotiating-documents-article-50-negotiations-united-kingdom_en).

²⁸ Deze regels zijn, met ingang van de terugtrekkingsdatum, eveneens van toepassing op niet-commercieel verkeer van gezelschapsdieren vanuit **de Kanaaleilanden** en het **eiland Man** (Verordening (EEG) nr. 706/73 van de Raad van 12 maart 1973 betreffende de communautaire regeling voor de Kanaaleilanden en het eiland Man inzake het handelsverkeer in landbouwproducten, PB L 68 van 15.3.1973, blz. 1).

²⁹ Model van het paspoort voor huisdieren in deel 1 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013 van de Commissie van 28 juni 2013 inzake de modelidentificatiedocumenten voor het niet-commercieel verkeer van honden, katten en fretten, de vaststelling van de lijsten van derde landen en gebieden en de voorschriften betreffende de vorm, de opmaak en de taal van de verklaringen ten bewijze van de naleving van bepaalde voorwaarden die zijn vastgelegd in Verordening (EU) nr. 576/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 178 van 28.6.2013, blz. 109).

Welke voorschriften vanaf de terugtrekkingsdatum zullen gelden voor gezelschapsdieren die reizigers uit het Verenigd Koninkrijk vergezellen, zal ook afhangen van de vraag of het Verenigd Koninkrijk op dat moment is opgenomen in de lijst van derde landen die bepaalde diergezondheidsgaranties bieden. Reizigers die van het Verenigd Koninkrijk naar de EU willen reizen, wordt aangeraden tijdig vóór hun vertrek na te gaan of het Verenigd Koninkrijk in die lijst is opgenomen om te bepalen welke regels van toepassing zijn. De door de EU opgestelde lijsten staan op: https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/listing_en.

5.1.1.1. Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen³⁰:

Gezelschapsdieren die vanaf de terugtrekkingsdatum de EU27 worden binnengebracht, zullen moeten beschikken over een naar behoren ingevuld huisdierenpaspoort van een derde land, conform het door de Commissie vastgestelde model³¹. Dit paspoort moet bevestigen dat de rabiësvaccinatie³² nog geldig is.³³

Alvorens naar Finland, Ierland of Malta te reizen, moeten honden die als gezelschapsdier worden gehouden, worden behandeld tegen *Echinococcus multilocularis* en moet die behandeling door de behandelend dierenarts in het huisdierenpaspoort worden geregistreerd³⁴.

5.1.1.2. Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen³⁵:

Telkens wanneer een gezelschapsdier de EU27-lidstaten wordt binnengebracht, zal een door een officiële dierenarts afgegeven diergezondheidscertificaat vereist zijn. Dat

³⁰ Zie deel 1 van bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

³¹ Deel 3 van bijlage III bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

³² Bijlage III bij Verordening (EU) nr. 576/2013.

³³ Een voormalig EU-huisdierenpaspoort dat vóór de terugtrekkingsdatum is afgegeven aan een eigenaar van een gezelschapsdier die in het Verenigd Koninkrijk woont, geldt als bewijsstuk dat de vaccinatie nog geldig is.

³⁴ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/772 van de Commissie van 21 november 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 576/2013 van het Europees Parlement en de Raad inzake preventieve gezondheidsmaatregelen voor de bestrijding van infecties met *Echinococcus multilocularis* bij honden (PB L 130 van 28.5.2018, blz. 1).

³⁵ Zie deel 2 van bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

certificaat blijft slechts vier maanden³⁶ geldig voor verkeer binnen de EU27 en moet bevestigen dat de rabiësvaccinatie³⁷ nog geldig is.³⁸

Alvorens naar Finland, Ierland of Malta te reizen moeten honden die als gezelschapsdier worden gehouden, worden behandeld tegen *Echinococcus multilocularis* en moet die behandeling door de behandelend dierenarts in het huisdierenpaspoort worden geregistreerd³⁹.

Na de terugtrekkingsdatum zullen gezelschapsdieren die de EU27 binnenkomen, moeten worden aangeboden op specifieke punten van binnenkomst⁴⁰ om de nodige controles te ondergaan⁴¹.

5.1.1.3. Indien het Verenigd Koninkrijk niet in de lijst is opgenomen:

De in punt 5.1.1.2 genoemde voorwaarden zijn eveneens van toepassing. In het in punt 5.1.1.2 bedoelde certificaat moet ook een geldige titreringsstest op rabiëstantilichamen⁴² vermeld zijn. De test moet zijn uitgevoerd in een door de EU erkend laboratorium of een laboratorium dat is erkend door een lidstaat van de EU27⁴³ op een monster dat ten minste 30 dagen na de vaccinatie en niet minder dan drie maanden vóór de reis is genomen.

5.1.2. *Niet-commercieel verkeer naar de EU27 van gezelschapsdieren in het gezelschap van een in een EU27-lidstaat woonachtige eigenaar bij terugkeer vanuit het Verenigd Koninkrijk na een tijdelijk verblijf in het Verenigd Koninkrijk*

Welke voorschriften vanaf de terugtrekkingsdatum zullen gelden voor gezelschapsdieren die reizigers uit het Verenigd Koninkrijk vergezellen, zal ook afhangen van de vraag of het Verenigd Koninkrijk op dat moment is opgenomen in de lijst van derde landen

³⁶ Opmerking b) in bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

³⁷ Bijlage III bij Verordening (EU) nr. 576/2013.

³⁸ Een voormalig EU-huisdierenpaspoort dat vóór de terugtrekkingsdatum is afgegeven aan een eigenaar van een gezelschapsdier die in het Verenigd Koninkrijk woont, geldt als bewijsstuk dat de vaccinatie nog geldig is.

³⁹ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/772.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en.

⁴¹ Artikel 34 van Verordening (EU) nr. 576/2013.

⁴² Bijlage IV bij Verordening (EU) nr. 576/2013.

⁴³ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/approved-labs_en

die bepaalde diergezondheidsgaranties bieden. Reizigers die van het Verenigd Koninkrijk naar de EU willen reizen, wordt aangeraden tijdig vóór hun vertrek na te gaan of het Verenigd Koninkrijk in die lijst is opgenomen om te bepalen welke regels van toepassing zijn. De door de EU vastgestelde lijsten zijn beschikbaar op: https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/listing_en

- 5.1.2.1. Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen⁴⁴:

Gezelschapsdieren die meereizen naar de EU27 moeten over een naar behoren ingevuld EU-huisdierenpaspoort beschikken. Dit paspoort moet bevestigen dat de rabiësvaccinatie nog geldig is.

Alvorens naar Finland, Ierland of Malta te reizen, moeten honden die als gezelschapsdier worden gehouden, worden behandeld tegen *Echinococcus multilocularis* en moet die behandeling door de behandelend dierenarts in het huisdierenpaspoort worden geregistreerd⁴⁵.

- 5.1.2.2. Indien het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) nr. 576/2013 in de lijst is opgenomen⁴⁶:

De in punt 5.1.2.1 genoemde voorwaarden zijn eveneens van toepassing.

Na de terugtrekkingsdatum zullen gezelschapsdieren die de EU27 binnenkomen bovendien moeten worden aangeboden op specifieke punten van binnenkomst⁴⁷ om de nodige controles te ondergaan⁴⁸.

- 5.1.2.3. Indien het Verenigd Koninkrijk niet in de lijst is opgenomen:

De in punt 5.1.2.1 genoemde voorwaarden zijn eveneens van toepassing.

Bovendien moeten de gezelschapsdieren overeenkomstig bijlage IV bij Verordening (EU) nr. 576/2013 beschikken

⁴⁴ Zie deel 1 van bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

⁴⁵ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/772.

⁴⁶ Zie deel 2 van bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 577/2013.

⁴⁷ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en

⁴⁸ Artikel 34 van Verordening (EU) nr. 576/2013.

over een geldige titrerings-test op rabiësantilichamen. Alle tests moeten zijn uitgevoerd in een erkend laboratorium⁴⁹:

- hetzij vóór de reis naar het Verenigd Koninkrijk op een monster dat ten minste 30 dagen na de vaccinatie is genomen en worden vermeld in het huisdierenpaspoort; hetzij

- in het Verenigd Koninkrijk op een monster dat ten minste 30 dagen na de vaccinatie en niet eerder dan drie maanden vóór terugkeer naar de lidstaten van de EU27 is genomen en is vermeld in het diergezondheids-certificaat dat in het Verenigd Koninkrijk is afgegeven door een officiële dierenarts op basis van de ondersteunende laboratoriumdocumenten.

Na de terugtrekkingsdatum zullen gezelschapsdieren die de EU27 binnenkomen, moeten worden aangeboden op specifieke punten van binnenkomst⁵⁰ om de nodige controles te ondergaan⁵¹.

⁴⁹ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/772.

⁵⁰ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en

⁵¹ Artikel 34 van Verordening (EU) nr. 576/2013.

5.2. Planten en plantaardige producten⁵²

Vanwege de fytosanitaire risico's voorziet het Unierecht⁵³ in een verbod om bepaalde planten, plantaardige producten en andere materialen de EU binnen te brengen. Voorbeelden hiervan zijn: druiven- en citrusplanten voor opplant, pootaardappelen of grond. Deze verbodsbepalingen gelden eveneens voor reizigers die planten, plantaardige producten en andere materialen meenemen^{54, 55}.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum gelden die bepalingen ook ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk⁵⁶.

Betrokken reizigers wordt geadviseerd voor het vertrek informatie in te winnen over de exacte reikwijdte van die verbodsbepalingen.

⁵² Voor meer informatie, zie <https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing-en>

⁵³ Artikel 4 in samenhang met bijlage III, deel A, bij Richtlijn 2000/29/EG van de Raad van 8 mei 2000 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen (PB L 169 van 10.7.2000, blz. 1).

⁵⁴ In het Unierecht zijn ook regels opgenomen voor het binnenbrengen van bepaalde planten, plantaardige producten of andere materialen in de Unie. Die eisen gelden evenwel niet voor kleine hoeveelheden, zie artikel 5, lid 4, van Richtlijn 2000/29/EG.

⁵⁵ Vanaf 14 december 2019 worden nieuwe EU-regels van toepassing. Volgens die regels gelden de verbodsbepalingen of voorschriften voor de invoer van planten en andere producten uit derde landen ook voor planten en andere goederen die reizigers meenemen. Kleine hoeveelheden van bepaalde planten en andere producten mogen zonder fytosanitair certificaat worden binnengebracht, voor zover zij in de toekomst worden gereguleerd door een uitvoeringshandeling van de Commissie overeenkomstig artikel 75 van Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (PB L 317 van 23.11.2016, blz. 4).

⁵⁶ Deze regels zijn, met ingang van de terugtrekkingsdatum, ook van toepassing op persoonlijke zendingen van reizigers uit de Kanaaleilanden en het eiland Man (Verordening (EEG) nr. 706/73 van de Raad van 12 maart 1973 betreffende de communautaire regeling voor de Kanaaleilanden en het eiland Man inzake het handelsverkeer in landbouwproducten, PB L 68 van 15.3.1973, blz. 1).

5.3. Persoonlijke zendingen van producten van dierlijke oorsprong⁵⁷

Het Unierecht⁵⁸ verbiedt reizigers bepaalde producten van dierlijke oorsprong als deel van hun bagage⁵⁹ de EU binnen te brengen. Het gaat bijvoorbeeld om vlees en melk en daarvan afgeleide producten zoals ham en kaas. Er worden uitzonderingen gemaakt voor bepaalde hoeveelheden van bijvoorbeeld poedermelk voor zuigelingen, kindervoeding en om medische redenen noodzakelijke speciale voedingsmiddelen of bereidingen voor gezelschapsdieren.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum gelden die bepalingen ook ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk⁶⁰.

De Commissie heeft een informatieblad (bijlage) goedgekeurd⁶¹, waarin de uitvoeringsbepalingen en uitzonderingen, bijvoorbeeld voor medische of voedingsdoeleinden nader worden toegelicht.

5.4. Contant geld⁶²

Op grond van het Unierecht moet elke persoon die de Unie binnenkomt of verlaat in het bezit van 10 000 EUR of meer in contanten (of het equivalent daarvan in andere valuta) of verhandelbare instrumenten aan toonder (gemakkelijk om te zetten activa zoals door derden uitgegeven cheques) aangifte doen bij de douaneautoriteiten van de lidstaat waar hij of zij de EU binnenkomt of verlaat⁶³.

⁵⁷ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

⁵⁸ Verordening (EG) nr. 206/2009 van de Commissie van 5 maart 2009 betreffende het binnenbrengen in de Gemeenschap van persoonlijke zendingen producten van dierlijke oorsprong (PB L 77 van 24.3.2009, blz. 1).

⁵⁹ **De invoer in de EU van keukenafval en etensresten afkomstig van internationaal opererende vervoermiddelen is op grond van het Unierecht verboden** (artikel 8, onder f), en artikel 41, lid 2, onder c), van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten), PB L 300 van 14.11.2009, blz. 1). Dergelijk keukenafval moet worden verwijderd overeenkomstig artikel 12 van Verordening (EG) nr. 1069/2009 (bv. door rechtstreekse verbranding) of aan boord van het vervoermiddel blijven en naar het land van herkomst worden teruggezonden.

⁶⁰ Deze regels zijn, met ingang van de terugtrekkingsdatum, ook van toepassing op persoonlijke zendingen van reizigers uit de Kanaaleilanden en het eiland Man (Verordening (EEG) nr. 706/73, van de Raad van 12 maart 1973 betreffende de communautaire regeling voor de Kanaaleilanden en het eiland Man inzake het handelsverkeer in landbouwproducten, PB L 68 van 15.3.1973, blz. 1).

⁶¹ Bijlage IV bij Verordening (EU) nr. 206/2009.

⁶² Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

⁶³ Artikel 3, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1889/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 betreffende de controle van liquide middelen die de Gemeenschap binnenkomen of verlaten (PB L 309 van 25.11.2005, blz. 9).

Vanaf de terugtrekkingsdatum gelden die verplichtingen ook ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk.

Krachtens Verordening (EG) nr. 1889/2005 moeten douaneautoriteiten controles uitvoeren op personen, hun bagage en hun vervoermiddelen en liquide middelen die niet zijn aangegeven in bewaring nemen.

Reizigers moeten zich ervan bewust zijn dat alle EU-lidstaten sancties opleggen bij inbreuken op de in Verordening (EG) nr. 1889/2005 vastgestelde aangifteplicht.

5.5. Cultuurgoederen⁶⁴

Volgens het Unierecht⁶⁵ is voor de uitvoer van bepaalde cultuurgoederen (zoals meubelen van meer dan 50 jaar oud of boeken die meer dan 100 jaar oud zijn en meer dan 50 000 EUR waard zijn, gedrukte geografische kaarten die meer dan 200 jaar oud zijn en meer dan 15 000 EUR waard zijn⁶⁶) een uitvoervergunning vereist. Deze verplichting geldt ook voor individuele reizigers.

Vanaf de terugtrekkingsdatum gelden die verplichtingen ook ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk.

De betrokken reizigers wordt aangeraden na te gaan of voor in hun bagage vervoerde goederen een uitvoervergunning vereist is.

5.6. Specimens van bedreigde soorten⁶⁷

In het Unierecht⁶⁸ geldt als algemene regel dat *personen die vanuit derde landen naar de EU reizen* in de Unie geen specimens van bedreigde soorten (dieren of planten)⁶⁹ mogen binnenbrengen tenzij de CITES-autoriteit van de lidstaat van bestemming daartoe vooraf toestemming heeft verleend. Personen die *vanuit de EU naar een derde land reizen*, mogen dergelijke specimens alleen (weder-)uitvoeren als zij vooraf de toestemming hebben gekregen van de CITES-autoriteit van de lidstaat waar de specimens zich bevinden. Welke documenten daarvoor vereist zijn, hangt af van de status van de soort in kwestie (d.w.z. hoe strikt die beschermd is, wat varieert tussen de

⁶⁴ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

⁶⁵ Artikel 2, lid 1, van Verordening (EG) nr. 116/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de uitvoer van cultuurgoederen (PB L 39 van 10.2.2009, blz. 1).

⁶⁶ Zie bijlage I bij Verordening (EG) nr. 116/2009.

⁶⁷ Voor meer informatie, zie http://ec.europa.eu/environment/cites/index_en.htm.

⁶⁸ Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1).

⁶⁹ De lijst van bedreigde soorten is opgenomen in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 338/97.

verschillende bijlagen van de verordening) en van de aard en de richting van het verkeer (invoer, uitvoer of wederuitvoer).

Het Unierecht voorziet evenwel in uitzonderingen op de vergunningsverplichting:

- „Persoonlijke bezittingen en huisraad”: Voor de invoer of (weder)uitvoer van „persoonlijke bezittingen en huisraad” is *geen voorafgaande toestemming*⁷⁰ vereist.⁷¹ Dode specimens, delen daarvan of daaruit verkregen producten van soorten worden slechts als „persoonlijke bezittingen en huisraad” beschouwd als bepaalde voorwaarden met betrekking tot de toestand en omstandigheden van het grensoverschrijdend verkeer vervuld zijn. Levende dieren of planten vallen niet onder die categorie. Jachttrofeeën vallen over het algemeen ook onder deze minder strenge regels, maar voor jachttrofeeën van bepaalde strikt beschermde soorten gelden specifieke regels⁷².
- Gezelschapsdieren: Mensen die naar en vanuit de EU reizen met hun gezelschapsdieren, die op de lijst in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 338/97 staan (zoals de meeste papegaaien⁷³, bepaalde schildpadden en koralen), kunnen een *certificaat van persoonlijke eigendom*⁷⁴ aanvragen. Personen die willen vermijden dat zij voor elke grensoverschrijding vooraf een toestemming moeten vragen, kunnen een dergelijk certificaat aanvragen voor rechtmatig verworven levende dieren die voor persoonlijke, niet-commerciële doeleinden worden gehouden. Voor reizen van en naar de EU wordt het certificaat afgegeven door de CITES-autoriteit van de lidstaat waaruit het dier afkomstig is of, indien het afkomstig is uit een derde land, de CITES-autoriteit van de lidstaat waarin het voor het eerst is ingevoerd.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum is een vergunning ook vereist voor verkeer van dergelijke specimens tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU.

Een certificaat van persoonlijke eigendom, dat door de CITES-autoriteit van het Verenigd Koninkrijk is afgegeven, kan vanaf de terugtrekkingsdatum niet meer worden gebruikt voor reizen met een levend dier naar of vanuit de EU.

⁷⁰ Artikel 7, lid 3, van Verordening (EG) nr. 338/97.

⁷¹ De artikelen 57, 58 en 58 bis van Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 166 van 19.6.2006, blz. 1).

⁷² Een overzicht van de bepalingen die van toepassing zijn op persoonlijke bezittingen en huisraad staat op blz. 78-79 van de *Reference Guide – European Wildlife Trade Regulations* op: http://ec.europa.eu/environment/cites/legis_refguide_en.htm.

⁷³ Deze verplichting staat los van de veterinaire voorschriften (zie punt 5.1 hierboven).

⁷⁴ Hoofdstuk VIII van Verordening (EG) nr. 865/2006.

Vanaf die datum worden alleen nog certificaten aanvaard die door het Verenigd Koninkrijk als partij bij de CITES-overeenkomst⁷⁵ zijn afgegeven.

Betrokken reizigers wordt aangeraden contact op te nemen met de CITES-autoriteiten⁷⁶ van de lidstaat van bestemming (voor invoer) of waar het specimen zich bevindt (voor (weder)uitvoer) om vooraf de nodige vergunningen of certificaten aan te vragen.

5.7. Invasieve uitheemse soorten⁷⁷

Het Unierecht⁷⁸ bepaalt dat personen die naar de EU reizen voor het binnenbrengen van een voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soort⁷⁹ vooraf een vergunning moeten aanvragen bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van bestemming en, indien relevant, van doorvoer. Het verbod geldt voor levende exemplaren en voor delen, gameten, zaadcellen, eicellen of propagulen van die soorten alsook alle kruisingen, variëteiten of rassen daarvan die kunnen overleven en zich vervolgens kunnen voortplanten.

De lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten is geldig op het hele grondgebied van de EU, met uitzondering van de ultraperifere regio's, die lijsten moeten opstellen die aangepast zijn aan hun specifieke omstandigheden. Aanvullend op de lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten kan elke lidstaat een eigen nationale lijst van invasieve uitheemse soorten vaststellen waarvoor specifieke nationale regels gelden.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum worden de hierboven vermelde regels van toepassing op verkeer van dergelijke specimina tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU.

Betrokken reizigers wordt aangeraden over die lijsten informatie in te winnen bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van bestemming of doorvoer.

⁷⁵ <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-03-R17.pdf>

⁷⁶ De lijst van CITES-autoriteiten van de EU-lidstaten wordt bijgehouden en, in geval van wijzigingen, geactualiseerd door de Europese Commissie en is te vinden op: http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/list_authorities.pdf

⁷⁷ Voor meer informatie, zie http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

⁷⁸ Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende invasieve uitheemse soorten (PB L 317 van 4.11.2014, blz. 35).

⁷⁹ De lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten is opgenomen in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van de Commissie van 13 juli 2016 tot vaststelling van een lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten krachtens Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 189 van 14.7.2016, blz. 4). Zie ook: http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm.

5.8. Vuurwapens⁸⁰

Het Unierecht⁸¹ bevat een specifieke regeling voor het verkeer van vuurwapens tussen lidstaten, waaronder vuurwapens die reizigers bij zich hebben. Die regels voorzien onder meer in de afgifte van een „Europese vuurwapenpas”, een document dat door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op diens verzoek wordt afgegeven aan een persoon die wettig houder en gebruiker van een vuurwapen wordt⁸².

Personen die met vuurwapens van een EU-lidstaat naar of door een andere EU-lidstaat willen reizen, moeten vooraf een vergunning verkrijgen van alle betrokken lidstaten, die worden vermeld op de Europese vuurwapenpas die de reiziger op elk ogenblik tijdens de reis moet kunnen overleggen. Er bestaan echter uitzonderingen op deze voorafgaande vergunningsplicht. Dit is het geval voor jagers en personen die historische gebeurtenissen naspelen. Zij mogen met specifieke categorieën vuurwapens reizen, mits zij in het bezit zijn van een Europese vuurwapenpas waarin dit vuurwapen of deze vuurwapens zijn vermeld en als zij de reden van hun reis kunnen aantonen (zoals een uitnodiging voor een evenement in de lidstaat van bestemming).

Met ingang van de terugtrekkingsdatum zijn die regels niet langer van toepassing op vuurwapens die worden overgebracht vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU en vice versa. Vanaf dan gelden de voorschriften voor de in- en uitvoer van vuurwapens naar/uit de Unie⁸³. Die regels voorzien in het volgende⁸⁴:

- Wanneer vuurwapens tijdelijk de EU worden binnengebracht vanuit het Verenigd Koninkrijk, zullen de nationale regels voor de aangifte en vergunning van vuurwapens van toepassing zijn⁸⁵.
- Voor tijdelijke uitvoer van bepaalde vuurwapens vanuit de EU naar het Verenigd Koninkrijk door jagers of sportschutters als onderdeel van hun begeleide persoonlijke bezittingen (of voor wederuitvoer na een tijdelijke vergunning voor jacht- of schietsportactiviteiten), is geen uitvoervergunning vereist op voorwaarde dat zij aan de bevoegde

⁸⁰ Voor meer informatie, zie http://ec.europa.eu/growth/sectors/defence/defence-firearms-directives_en en https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en.

⁸¹ Richtlijn 91/477/EEG van de Raad van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (PB L 256 van 13.9.1991, blz. 51).

⁸² De Europese vuurwapenpas is geldig voor een periode van maximaal vijf jaar, die kan worden verlengd. Het is een persoonlijk document waarin de vuurwapens die de houder van de pas voorhanden heeft en gebruikt, zijn vermeld.

⁸³ Voor de relevante EU-douanewetgeving, zie de punten 3 en 4 van deze kennisgeving.

⁸⁴ Vanaf de terugtrekkingsdatum zal het Verenigd Koninkrijk nationale regels toepassen voor de in- en uitvoer in/uit het Verenigd Koninkrijk.

⁸⁵ De regels voor het in de handel brengen van in de EU ingevoerde vuurwapens, zie. artikel 4 van Richtlijn 91/477/EEG, worden in deze kennisgeving niet behandeld.

instanties de redenen van de reis kunnen aantonen⁸⁶. Tijdens hun reis van de Europese Unie naar het Verenigd Koninkrijk via een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf, moeten jagers en sportschutters een Europese vuurwapenpas aan de bevoegde instanties kunnen overleggen. In geval van luchtvervoer, wordt de Europese vuurwapenpas voorgelegd aan de bevoegde instanties op de plaats waar de desbetreffende artikelen worden overgedragen aan de luchtvaartmaatschappij voor vervoer uit het douanegebied van de Unie. Wanneer zij van de Europese Unie via hun lidstaat van verblijf naar het Verenigd Koninkrijk reizen, kunnen jagers en sportschutters in plaats van een Europese vuurwapenpas een ander document voorleggen dat door de bevoegde instanties van die lidstaat voor dit doel als geldig wordt erkend⁸⁷.

De betrokken reizigers wordt aangeraden bij de bevoegde autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk of de betrokken EU-lidstaat te informeren naar de precieze voorwaarden voor de invoer, uitvoer of doorvoer van vuurwapens.

6. GEBRUIK VAN MOTORVOERTUIGEN

6.1. Rijbewijzen⁸⁸

Volgens het Unierecht⁸⁹ worden de door de lidstaten afgegeven rijbewijzen onderling erkend⁹⁰. Met ingang van de terugtrekkingsdatum wordt die verplichte wederzijdse erkenning niet langer geregeld door het Unierecht. In de plaats daarvan geldt een internationale overeenkomst: het Verdrag van Wenen inzake het wegverkeer⁹¹. Het Verenigd Koninkrijk en alle lidstaten (behalve Ierland, Cyprus, Malta en Spanje) zijn partij bij dit verdrag, dat voorziet in de erkenning van nationale rijbewijzen en internationale

⁸⁶ Artikel 9, lid 1, onder a), van Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot uitvoering van artikel 10 van het Protocol van de Verenigde Naties tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (VN-protocol inzake vuurwapens), en tot vaststelling van uitvoervergunningen voor vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie en maatregelen betreffende de invoer en doorvoer ervan (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 1).

⁸⁷ Artikel 9, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 258/2012.

⁸⁸ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/driving-licence/eu-driving_licence_nl.

⁸⁹ Artikel 2 van Richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende het rijbewijs (PB L 403 van 30.12.2006, blz. 18).

⁹⁰ De houder van een geldig rijbewijs dat door een EU-lidstaat is afgegeven, kan dat rijbewijs ook laten inwisselen voor een gelijkwaardig rijbewijs van de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft (artikelen 11 en 12 van Richtlijn 2006/126/EG). Met ingang van de terugtrekkingsdatum kan een door het Verenigd Koninkrijk afgegeven rijbewijs niet langer op basis van het Unierecht door een EU27-lidstaat worden ingewisseld. Een rijbewijs dat vóór de terugtrekkingsdatum door een lidstaat van de EU27 is afgegeven ter vervanging van een rijbewijs dat door het Verenigd Koninkrijk is afgegeven, blijft geldig.

⁹¹ Artikel 41, lid 2, van het Verdrag van Wenen inzake het wegverkeer van 8 november 1968.

rijbewijzen die door de verdragsluitende staten overeenkomstig dat verdrag zijn afgegeven.

De vier EU-lidstaten (Ierland, Cyprus, Malta en Spanje) die geen partij zijn bij het Verdrag van Wenen inzake het wegverkeer zijn partij bij een eerdere internationale overeenkomst⁹², waar ook het Verenigd Koninkrijk partij bij is. Die overeenkomst voorziet in de erkenning van nationale rijbewijzen, maar de partijen bij de overeenkomst kunnen verlangen dat houders van een rijbewijs ook in het bezit zijn van een internationaal rijbewijs.

Houders van een rijbewijs uit het Verenigd Koninkrijk die voornemens zijn om in de EU te rijden, wordt daarom aangeraden bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat informatie in te winnen over de regels voor de erkenning van rijbewijzen. Houders van een EU-rijbewijs die voornemens zijn om in het Verenigd Koninkrijk te rijden, wordt aangeraden bij de bevoegde autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk informatie in te winnen over de regels voor de erkenning van hun rijbewijs.

6.2. Verzekering wettelijke aansprakelijkheid jegens derden⁹³

Het Unierecht⁹⁴ verbiedt het gebruik van onverzekerde voertuigen op het grondgebied van de EU-lidstaten en zorgt ervoor dat de verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid die aan het gebruik van voertuigen is gekoppeld het gehele grondgebied van de EU bestrijkt⁹⁵. Een voertuig dat gewoonlijk in een derde land is gestald, moet over een geldige groene kaart of een document van grensverzekering⁹⁶ beschikken. De naleving van deze eis kan worden gecontroleerd bij binnenkomst in de EU.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum geldt voor voertuigen die worden gebruikt in de EU maar in het Verenigd Koninkrijk zijn ingeschreven alleen het groenekaartsysteem⁹⁷. Op basis van het groenekaartsysteem mag in een land gebruik worden gemaakt van een voertuig dat in een andere land verzekerd is op voorwaarde dat beide landen lid zijn van het groenekaartsysteem. Alle EU27-lidstaten en het Verenigd Koninkrijk zijn aangesloten bij het groenekaartsysteem.

Er moet echter rekening worden gehouden met het volgende:

⁹² Verdrag nopens het wegverkeer, Genève, 1949.

⁹³ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/motor-insurance_en.

⁹⁴ Artikel 7 van Richtlijn 2009/103/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (PB L 263 van 7.10.2009, blz. 11).

⁹⁵ Artikel 14 van Richtlijn 2009/103/EG.

⁹⁶ Artikel 8, lid 1, van Richtlijn 2009/103/EG.

⁹⁷ <http://www.cobx.org/content/default.asp?PageID=57>.

- Autoverzekeraars in landen die lid zijn van het groenekaartsysteem zijn op grond van dat systeem niet verplicht het hele grondgebied van de lidstaten die bij het groenekaartsysteem zijn aangesloten te dekken (zij mogen voor die dekking een extra premie vragen).

Reizigers die vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU reizen met een in het Verenigd Koninkrijk geregistreerd voertuig wordt aangeraden voor hun reis na te gaan of hun autoverzekering ook de EU dekt. Hetzelfde geldt voor reizigers uit de EU die naar het Verenigd Koninkrijk reizen met een in de Unie ingeschreven voertuig.

- Een voertuig dat gewoonlijk in een derde land is gestald, moet bij het binnenkomen van de EU over een geldige groene kaart beschikken, tenzij de Commissie dat derde land bij besluit van die verplichting heeft vrijgesteld⁹⁸.

Reizigers die met een in het Verenigd Koninkrijk geregistreerd voertuig van het Verenigd Koninkrijk naar de EU reizen, wordt aangeraden voor hun reis na te gaan of er in het voertuig een groene kaart aanwezig is, tenzij zij op dat moment zekerheid hebben over een besluit van de Commissie waarbij ook het Verenigd Koninkrijk wordt vrijgesteld van de groenekaartverplichting. Personen die met een in de Unie geregistreerd voertuig vanuit de EU naar het Verenigd Koninkrijk reizen, wordt aangeraden ervoor te zorgen dat in het voertuig een groene kaart aanwezig is of contact op te nemen met de autoriteiten in het Verenigd Koninkrijk.

7. MEDISCHE ZORG EN AANVERWANTE ONDERWERPEN – NOODGEVALLEN

7.1. Recht op gezondheidszorg in het kader van het Unierecht inzake de coördinatie van de sociale zekerheid⁹⁹

Het Unierecht¹⁰⁰ waarborgt de toegang tot gezondheidszorg tijdens een tijdelijk verblijf in het buitenland op basis van de Europese ziekteverzekeringskaart (EHIC) of, voor geplande behandelingen, op basis van de voorafgaande toestemming van het desbetreffende bevoegde orgaan (het orgaan waarbij de betrokkene verzekerd is).

De kosten van die gezondheidszorg worden vergoed tussen de desbetreffende organen van de betrokken lidstaten.

⁹⁸ Artikel 8, lid 2, van Richtlijn 2009/103/EG. Met betrekking tot landen die niet tot de EER behoren, heeft de Commissie dergelijke besluiten genomen voor Andorra, Servië en Zwitserland.

⁹⁹ Voor meer informatie, zie <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=nl>

¹⁰⁰ Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (PB L 166 van 30.4.2004, blz. 1).

Met ingang van de terugtrekkingsdatum gelden die regels niet langer ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk¹⁰¹. Dit houdt het volgende in:

- Met ingang van de terugtrekkingsdatum zullen onderdanen van de EU27-lidstaten en hun familieleden in het Verenigd Koninkrijk met hun Europese ziekteverzekeringskaart niet langer toegang hebben tot gezondheidszorg bij onvoorziene voorvallen in het Verenigd Koninkrijk. Onderdanen van het Verenigd Koninkrijk zullen vanaf de terugtrekkingsdatum met een EHIC geen toegang meer hebben tot gezondheidszorg in de EU27.

Personen die in een EU27-lidstaat verzekerd zijn en van plan zijn naar het Verenigd Koninkrijk te reizen, wordt aangeraden bij de instelling waar zij verzekerd zijn te informeren of de kosten van gezondheidszorg in een derde land worden terugbetaald. Hetzelfde geldt voor personen die verzekerd zijn in het Verenigd Koninkrijk en die naar de EU27 willen reizen.

Indien terugbetaling van de kosten niet gewaarborgd is, is het raadzaam een particuliere reisverzekering te nemen.

- Met ingang van de terugtrekkingsdatum kunnen EU27-lidstaten op basis van het Unierecht niet langer vooraf toestemming geven voor behandelingen in het Verenigd Koninkrijk. Het Verenigd Koninkrijk kan op basis van het Unierecht evenmin voorafgaande toestemming geven voor geplande behandelingen in de EU27.

7.2. Recht op terugbetaling van grensoverschrijdende gezondheidszorg op grond van het Unierecht inzake grensoverschrijdende gezondheidszorg¹⁰²

Naast de coördinatie van de sociale zekerheid als bedoeld in punt 7.1 van deze kennisgeving, voorziet het Unierecht¹⁰³ in de mogelijkheid om gezondheidszorg in een andere lidstaat onder bepaalde omstandigheden te laten vergoeden door de lidstaat van aansluiting. Met ingang van de terugtrekkingsdatum kunnen in een EU27-lidstaat aangesloten patiënten voor grensoverschrijdende gezondheidszorg in het Verenigd Koninkrijk niet langer een beroep doen op die regeling. Patiënten die in het Verenigd Koninkrijk zijn aangesloten, zullen ook geen beroep meer kunnen doen op de EU-voorschriften inzake terugbetaling. De lidstaat van aansluiting van de EU27 en het Verenigd Koninkrijk zullen in onderling overleg en op basis van de nationale wetgeving moeten beslissen over de terugbetaling van kosten van

¹⁰¹ In het kader van de onderhandelingen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk over het terugtrekkingsakkoord tracht de EU met het Verenigd Koninkrijk tot een oplossing te komen om terugbetalingen, terugvorderingen en compensaties te waarborgen voor gebeurtenissen die vóór het einde van de overgangperiode hebben plaatsgevonden. Voor informatie over de lopende onderhandelingen, zie https://ec.europa.eu/commission/brexit-negotiations_en.

¹⁰² Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/health/cross_border_care/overview_nl

¹⁰³ Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (PB L 88 van 4.4.2011, blz. 45).

grensoverschrijdende gezondheidszorg (zoals voor gezondheidszorg in andere derde landen).

Met ingang van de terugtrekkingsdatum moeten patiënten die in een EU27-lidstaat van aansluiting terugbetaling willen vragen van een behandeling in het Verenigd Koninkrijk zich tot de overeenkomstig het Unierecht opgerichte nationale contactpunten¹⁰⁴ wenden. Hetzelfde geldt voor patiënten die met ingang van de terugtrekkingsdatum terugbetaling willen aanvragen in het Verenigd Koninkrijk¹⁰⁵.

7.3. Erkenning van in een andere lidstaat verstrekte medische recepten¹⁰⁶

Op grond van het Unierecht¹⁰⁷ moeten lidstaten in een andere lidstaat verstrekte medische recepten voor geneesmiddelen of medische hulpmiddelen erkennen. Een in het Verenigd Koninkrijk verstrekt medisch recept wordt in de EU27-lidstaten met ingang van de terugtrekkingsdatum niet langer erkend op basis van de Uniewetgeving.

7.4. Europees alarmnummer 112¹⁰⁸

Het Unierecht¹⁰⁹ verplicht de lidstaten ervoor te zorgen dat alle eindgebruikers van openbare telefoondiensten, inclusief gebruikers van openbare betaaltelefoons, kosteloos hulpdiensten kunnen oproepen via het uniforme Europese alarmnummer 112. Bovendien moet de toegang van personen met een handicap tot noodhulpdiensten gelijkwaardig zijn aan die van andere gebruikers.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum gelden die verplichtingen niet langer ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk.

¹⁰⁴ Artikel 6 van Richtlijn 2011/24/EU.

¹⁰⁵ De Uniewetgeving die de EU-lidstaten verplicht nationale contactpunten op te zetten om patiënten te informeren over grensoverschrijdende gezondheidszorg is met ingang van de terugtrekkingsdatum niet meer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk.

¹⁰⁶ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/cross_border_care/docs/impl_directive_prescriptions_2012_nl.pdf

¹⁰⁷ Artikel 11, lid 1, van Richtlijn 2011/24/EU; Uitvoeringsrichtlijn 2012/52/EU van de Commissie van 20 december 2012 tot vaststelling van maatregelen om de erkenning van in een andere lidstaat verstrekte medische recepten te vergemakkelijken (PB L 356 van 22.12.2012, blz. 68).

¹⁰⁸ Voor meer informatie, zie <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/112>.

¹⁰⁹ Artikel 26 van Richtlijn 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten (Universeledienstrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 51).

7.5. Parkeerkaarten voor gehandicapten¹¹⁰

In het EU-recht¹¹¹ wordt de EU-lidstaten aanbevolen parkeerkaarten voor mensen met een handicap die in overeenstemming zijn met het model voor een gestandaardiseerde EU-parkeerkaart¹¹² onderling te erkennen.

Op dit moment erkennen de autoriteiten¹¹³ van het Verenigd Koninkrijk doorgaans de door andere EU-lidstaten afgegeven parkeerkaarten, waardoor houders van een EU-parkeerkaart in het Verenigd Koninkrijk gebruik mogen maken van parkeerplaatsen die gereserveerd zijn voor gehandicapten. Hetzelfde geldt gewoonlijk voor de erkenning van een nationale parkeerkaart uit het Verenigd Koninkrijk (de zogenaamde “blue badge”) in de EU27-lidstaten¹¹⁴.

Het is niet zeker dat overheden in de EU en het Verenigd Koninkrijk elkaars parkeerkaarten voor mensen met een handicap wederzijds zullen blijven erkennen. Dat zal aan het oordeel van die overheden worden overgelaten.

Personen die een parkeerkaart voor mensen met een handicap gebruiken, kunnen vooraf contact opnemen met de bevoegde autoriteiten.

7.6. Consulaire bescherming¹¹⁵

Op grond van het Unierecht¹¹⁶ hebben EU-burgers recht op bescherming van de diplomatieke en consulaire instanties van iedere andere EU-lidstaat indien zij buiten de EU bijstand nodig hebben in een land waar er geen ambassade of consulaat is van de lidstaat waarvan zij onderdaan zijn (waardoor zij niet “vertegenwoordigd” zijn). Niet-vertegenwoordigde EU-burgers hebben recht op consulaire bescherming onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de EU-lidstaat waartoe zij zich wenden.

¹¹⁰ Voor meer informatie, zie https://europa.eu/youreurope/citizens/index_nl.htm

¹¹¹ Aanbeveling 98/376/EG van de Raad van 4 juni 1998 inzake een parkeerkaart voor mensen met een handicap (PB L 167 van 12.6.1998, blz. 25).

¹¹² Zie bijlage C bij aanbeveling 98/376/EG. De afgifte en het beheer van EU-parkeerkaarten, alsook de toepasselijke voorwaarden om een parkeerkaart te krijgen, blijven de bevoegdheid van de nationale en lokale autoriteiten.

¹¹³ De handhaving van de nationale voorwaarden gebeurt doorgaans door de politie en lokale autoriteiten.

¹¹⁴ Het Verenigd Koninkrijk heeft gekozen voor een nationaal model en in dat model een aantal essentiële elementen van de EU-kaart opgenomen.

¹¹⁵ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/consular-protection_en.

¹¹⁶ Artikel 20, lid 2, onder c), en artikel 23 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 46 van het Handvest van de grondrechten van de EU. Het recht op consulaire bescherming is verder gewaarborgd bij Richtlijn (EU) 2015/637 van de Raad van 20 april 2015 betreffende de coördinatie- en samenwerkingsmaatregelen ter vergemakkelijking van de consulaire bescherming van niet-vertegenwoordigde burgers van de Unie in derde landen (PB L 106 van 24.2.2015, blz. 1).

Met ingang van de terugtrekkingsdatum kunnen onderdanen van het Verenigd Koninkrijk niet langer een beroep doen op dit recht en kunnen EU27-burgers voor consulaire bescherming niet langer een beroep doen op de ambassades en consulaten van het Verenigd Koninkrijk.

7.7. Vergoedingsregeling voor personen die lichamelijk letsel lijden door auto-ongevallen in andere lidstaten ("bezoekende slachtoffers")¹¹⁷

Het Unierecht voorziet in een vergoedingsregeling voor personen die lichamelijk letsel hebben geleden door een ongeval dat veroorzaakt is door het gebruik van een voertuig uit een andere lidstaat („bezoekende slachtoffers”)¹¹⁸. Die regeling voorziet in schadeloosstelling van het slachtoffer door het “schadevergoedingsorgaan” van de lidstaat van woonplaats van het slachtoffer als de verzekeraar nalaat binnen een bepaalde termijn te communiceren¹¹⁹.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum is die regeling niet langer van toepassing op personen die hun woonplaats in het Verenigd Koninkrijk hebben en tijdens een bezoek aan een lidstaat van de EU27 letsel oplopen door een auto, en vice versa.

8. VERZEKERING, EU-PASSAGIERSRECHTEN

8.1. Reisverzekering in verband met insolventie

Het Unierecht¹²⁰ legt een aantal verplichtingen op aan handelaren die pakketreizen organiseren of gekoppelde reisarrangementen faciliteren, onder meer om reizigers te beschermen tegen insolventie.

Organisatoren en handelaren moeten aan die verplichtingen voldoen, zelfs wanneer zij in derde landen¹²¹ gevestigd zijn, zolang zij in een EU-lidstaat dergelijke diensten aanbieden of verkopen of hun activiteiten op een EU-lidstaat richten (o.a. door het gebruik van een andere taal of munteenheid dan de taal of munt van hun lidstaat van vestiging).

¹¹⁷ Voor meer informatie, zie https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/motor-insurance_en.

¹¹⁸ Hoofdstuk 7 van Richtlijn 2009/103/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (PB L 263 van 7.10.2009, blz. 11).

¹¹⁹ Vervolgens kan het schadevergoedingsorgaan de kosten verhalen op het schadevergoedingsorgaan van de lidstaat waar de verzekeringsonderneming is gevestigd die de polis heeft afgesloten (artikel 24, lid 2, van Richtlijn 2009/103/EG).

¹²⁰ Artikel 17 van Richtlijn (EU) 2015/2302 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen (PB L 326 van 11.12.2015, blz. 1).

¹²¹ Zie artikel 17, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn (EU) 2015/2302, alsmede de Verordeningen (EG) nr. 593/2008 en (EU) 1215/2012, in samenhang met overweging 50 van Richtlijn (EU) 2015/2302.

Wanneer reizigers via een in de EU gevestigde doorverkoper een pakketreis kopen bij een in een derde land gevestigde organisator, wordt de naleving van de verplichtingen met betrekking tot de uitvoering van het pakket, de zekerheden voor de terugbetaling van de door en namens reizigers betaalde bedragen en de repatriëring van de reizigers gewaarborgd door de doorverkoper, tenzij de doorverkoper bewijst dat de organisator aan die verplichtingen voldoet¹²².

Vanaf de terugtrekkingsdatum is de verplichting uit het Unierecht om reizigers te beschermen tegen insolventie van een reisorganisator niet meer van toepassing op in het Verenigd Koninkrijk gevestigde organisatoren wanneer zij hun verkoopactiviteiten niet rechtstreeks op de EU richten en de pakketreis niet via een doorverkoper in de EU is gekocht.

In die gevallen wordt de reizigers aangeraden te zorgen voor bescherming tegen eventuele insolventie van de organisator.

8.2. EU-passagiersrechten¹²³

Het Unierecht verleent passagiers diverse rechten. Dat geldt niet alleen voor vliegtuigpassagiers maar ook voor wie per schip, bus, touringcar of trein reist. Het gaat om rechten op het gebied van informatie, terugbetaling en vervoer langs een andere route, compensatie, bijstand en zorg, recht op schadevergoeding en bijzondere rechten voor personen met een handicap en met beperkte mobiliteit.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum bestaat de kans dat de EU-passagiersrechten niet meer gelden voor reizen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk of dat zij worden beperkt.

8.2.1. Rechten van vliegtuigpassagiers

Met ingang van de terugtrekkingsdatum zullen de rechten van luchtreizigers op grond van de EU-wetgeving¹²⁴ niet langer van toepassing zijn op vluchten met een niet-EU-luchtvaartmaatschappij vanaf een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk naar een luchthaven in de EU. De door het Unierecht gewaarborgde rechten van luchtreizigers blijven evenwel van toepassing op:

- i) vluchten vanuit het Verenigd Koninkrijk naar een luchthaven op het grondgebied van een EU27-lidstaat die door een communautaire luchtvaartmaatschappij worden geëxploiteerd; en op
- ii) alle vluchten vanuit de EU27 naar een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk.

¹²² Zie artikel 20 van Richtlijn (EU) 2015/2302.

¹²³ Voor meer informatie, zie https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_nl.htm.

¹²⁴ Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten (PB L 46 van 17.2.2004, blz. 1).

Reizigers moeten er daarom rekening mee houden dat, afhankelijk van de maatschappij waarvoor zij kiezen, bepaalde passagiersrechten niet langer van toepassing zijn op inkomende vluchten naar de EU.

De specifieke EU-rechten voor personen met een handicap en personen met beperkte mobiliteit¹²⁵ die per luchtvervoer reizen, zijn vanaf de terugtrekkingsdatum niet langer van toepassing op luchtdiensten:

- i) die vertrekken vanaf een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk,
- ii) met een transit op een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk, of
- iii) die aankomen op een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk.

Bepaalde rechten, zoals het recht op bijstand van de luchtvaartmaatschappij, blijven echter van toepassing op passagiers die vanaf een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk vertrekken naar een luchthaven in de EU27 met een vlucht die door een communautaire luchtvaartmaatschappij wordt uitgevoerd.

8.2.2. *Rechten van scheepspassagiers*

De rechten van scheepspassagiers op grond van de EU-wetgeving¹²⁶ blijven van toepassing als:

- i) de haven van inscheping in de EU27 ligt; of
- ii) de haven van inscheping in het Verenigd Koninkrijk ligt en de haven van ontscheping in de EU27 ligt en de dienst wordt geëxploiteerd door een vervoerder die op het grondgebied van een lidstaat is gevestigd of die passagiersvervoer vanuit of naar een lidstaat verricht („Unievervoerder”).

Reizigers moeten er rekening mee houden dat, afhankelijk van de maatschappij waarvoor zij kiezen, bepaalde passagiersrechten misschien niet langer van toepassing zijn op scheepsreizen naar de EU.

Voor cruisepassagiers blijven de huidige passagiersrechten van toepassing als de haven van inscheping in een lidstaat is gelegen.

¹²⁵ Verordening (EG) nr. 1107/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 inzake de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit die per luchtvervoer reizen (PB L 204 van 26.7.2006, blz. 1).

¹²⁶ Verordening (EU) nr. 1177/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende de rechten van passagiers die over zee of binnenwateren reizen en houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 1).

8.2.3. *Rechten van autobus- en touringcarpassagiers*

De rechten van autobus- en touringcarpassagiers op grond van de EU-wetgeving¹²⁷ blijven van toepassing op passagiers die gebruikmaken van geregelde vervoersdiensten¹²⁸ waarvan de instapplaats of uitstapplaats zich op het grondgebied van een lidstaat bevindt en waarvan de dienst een geplande reisafstand van 250 km of meer aflegt. Voor passagiers die een geplande route van minder dan 250 km afleggen, geldt een beperkte reeks voorschriften. In sommige lidstaten zijn vervoersdiensten vrijgesteld van de toepassing van de passagiersrechtenverordening als een aanzienlijk deel van een geregelde dienst (met inbegrip van minstens één geplande stop) buiten het grondgebied van de Unie¹²⁹ wordt uitgevoerd.

De door het Unierecht gewaarborgde rechten van autobus- en touringcarpassagiers blijven – behoudens die vrijstellingen – van toepassing op:

- i) passagiers die vanuit het Verenigd Koninkrijk vertrekken naar een bestemming in een EU27-lidstaat; en
- ii) passagiers die vanuit de EU27 vertrekken naar een bestemming in het Verenigd Koninkrijk.

8.2.4. *Rechten van treinreizigers*

De rechten van treinreizigers op grond van de EU-wetgeving¹³⁰ zijn van toepassing op alle treinreizen en -diensten die:

- i) plaatsvinden op het grondgebied van de EU; en
- ii) worden uitgevoerd door een spoorwegonderneming met een vergunning overeenkomstig de EU-regelgeving.

Vanaf de terugtrekkingsdatum zijn de EU-rechten van treinreizigers niet langer van toepassing op het deel van de treinreis tussen het Verenigd Koninkrijk en een EU-lidstaat dat in het Verenigd Koninkrijk plaatsvindt.

¹²⁷ Verordening (EU) nr. 181/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende de rechten van autobus- en touringcarpassagiers en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 1).

¹²⁸ Op ongeregeld vervoer zijn niet alle rechten van toepassing.

¹²⁹ Voor meer informatie, zie <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/themes/passengers/road/doc/exemptions-from-bus-coach-passengers-rights-and-obligations.pdf>

¹³⁰ Verordening (EG) nr. 1371/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (PB L 315 van 3.12.2007, blz. 14).

9. ANDERE ASPECTEN

9.1. Betalingen met debet- en kredietkaarten¹³¹

Hoewel handelaren vrij zijn betalingstransacties met debet- of kredietkaarten al dan niet te aanvaarden, zijn in het Unierecht¹³² maximumpercentages vastgesteld voor de afwikkelingsvergoedingen die zij voor dergelijke transacties in rekening mogen brengen. Die regels zijn slechts van toepassing indien zowel de betalingsdienaarbieder van de betaler als de betalingsdienaarbieder van de begunstigde zich in de Unie bevinden¹³³.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum worden transacties tussen de EU27 en het Verenigd Koninkrijk niet meer gedekt door de EU-regels die de interbancaire vergoedingen beperken.

Wanneer handelaren consumenten een toeslag in rekening mogen brengen voor betalingen met een debet- of kredietkaart, kunnen die toeslagen stijgen.

9.2. Roaming¹³⁴

Het Unierecht¹³⁵ verbiedt roamingaanbieders die in een EU-lidstaat actief zijn (d.w.z. binnenlandse aanbieders van mobiele communicatiediensten voor spraak, sms of data) om bovenop de binnenlandse retailprijs toeslagen in rekening te brengen aan reizigers die in de EU reizen.

Met ingang van de terugtrekkingsdatum geldt deze verplichting uit het Unierecht niet langer voor roamingaanbieders in het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van hun klanten die roaming gebruiken in de EU of voor roamingaanbieders die in de EU actief zijn voor roaming van hun klanten in het Verenigd Koninkrijk. Niettemin blijven roamingaanbieders die in een lidstaat actief zijn op grond van het Unierecht verplicht hun klanten te informeren over de roamingtarieven voor de verschillende diensten wanneer hun klanten naar het Verenigd Koninkrijk¹³⁶ reizen.

¹³¹ Voor meer informatie, zie https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/financial-products-and-services/payments-transfers-cheques/index_en.htm

¹³² Artikelen 3 en 4 van Verordening (EU) 2015/751 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 1).

¹³³ Artikel 1, lid 1, van Verordening (EU) 2015/751.

¹³⁴ Voor meer informatie zie: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/roaming>

¹³⁵ Verordening (EU) nr. 531/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie (PB L 172 van 30.6.2012, blz. 10).

¹³⁶ Artikelen 14 en 15 van Verordening (EU) nr. 531/2012.

9.3. Portabiliteit van online-inhoudsdiensten¹³⁷

Op basis van het Unierecht betreffende de portabiliteit van online-inhoudsdiensten¹³⁸ kunnen EU-consumenten die in hun woonlidstaat online-inhoudsdiensten kopen of daarop een abonnement nemen – om films of sportevenementen te bekijken, muziek te beluisteren, e-boeken te downloaden of te gamen — zonder extra kosten toegang tot die diensten krijgen wanneer zij naar een andere lidstaat reizen of tijdelijk in een andere lidstaat verblijven (grensoverschrijdende portabiliteit).

Vanaf de terugtrekkingsdatum is deze verplichting uit het Unierecht niet langer van toepassing op aanbieders van betaalde online-inhoud in de EU27 ten aanzien van klanten die naar het Verenigd Koninkrijk reizen.

Vanaf de terugtrekkingsdatum is deze verplichting uit het Unierecht ook niet langer van toepassing op aanbieders van betaalde online-inhoud in het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van klanten die naar de EU reizen.

Dit betekent dat klanten van betaalde online-inhoud in de EU27 en in het Verenigd Koninkrijk misschien geen toegang meer zullen hebben tot online-inhoudsdiensten waarop zij zich thuis geabonneerd hebben als zij naar het Verenigd Koninkrijk dan wel de EU reizen. Ook is het mogelijk dat die toegang wordt beperkt (bv. toegang tot een andere catalogus).

¹³⁷ Voor meer informatie zie <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/cross-border-portability-online-content-services>

¹³⁸ Verordening (EU) 2017/1128 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende grensoverschrijdende portabiliteit van online-inhoudsdiensten in de interne markt (PB L 168 van 30.6.2017, blz. 1).

BIJLAGE: EU-INFORMATIEBLAD OVER PERSOONLIJKE ZENDINGEN VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG DIE DEEL UITMAKEN VAN DE BAGAGE VAN REIZIGERS

Houd besmettelijke dierziekten buiten de Europese Unie!

Producten van dierlijke oorsprong kunnen drager zijn van ziektekiemen die besmettelijke ziekten veroorzaken

Wegens het risico van het binnenbrengen van ziekten in de Europese Unie (EU) gelden er strikte procedures voor de invoer van bepaalde dierlijke producten in de EU. Deze procedures zijn niet van toepassing op de verplaatsing van dierlijke producten tussen de 27 lidstaten van de EU of op dierlijke producten uit Andorra, Liechtenstein, Noorwegen, San Marino en Zwitserland.

Alle dierlijke producten die niet in overeenstemming zijn met deze voorschriften, moeten bij aankomst **in de EU worden afgegeven om officieel te worden vernietigd**. Het niet aangeven van dergelijke goederen kan tot een boete of strafrechtelijke vervolging leiden.

1. Kleine hoeveelheden vlees en vleesproducten en melk en melkproducten (met uitzondering van poedermelk voor zuigelingen, zuigelingenvoeding en voedingsmiddelen of voeder voor gezelschapsdieren voor speciale medische doeleinden)

U mag alleen persoonlijke zendingen vlees en vleesproducten en melk en melkproducten (met uitzondering van poedermelk voor zuigelingen, zuigelingenvoeding en voedingsmiddelen of voeder voor gezelschapsdieren voor speciale medische doeleinden) mee de EU in brengen of naar de EU sturen op voorwaarde dat de producten uit de Faeröer, Groenland of IJsland komen en zij het gewicht van **10 kg** per persoon niet overschrijden.

2. Poedermelk voor zuigelingen, zuigelingenvoeding en voeding voor speciale medische doeleinden

U mag uitsluitend persoonlijke zendingen poedermelk voor zuigelingen, zuigelingenvoeding en voeding voor speciale medische doeleinden mee de EU in brengen of naar de EU sturen, op voorwaarde dat:

– deze uit de Faeröer, Groenland of IJsland komen, dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van **10 kg** per persoon niet overschrijdt en dat:

- het product niet gekoeld hoeft te worden bewaard tot het tijdstip van consumptie,
- het om een verpakt merkproduct gaat en tevens
- de verpakking ongeschonden is, tenzij het product op het moment zelf wordt gebruikt.

– deze uit andere landen komen (andere landen dan de Faeröer, Groenland of IJsland), dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van **2 kg** per persoon niet overschrijdt en dat:

- het product niet gekoeld hoeft te worden bewaard tot het tijdstip van consumptie,
- het om een verpakt merkproduct gaat en tevens
- de verpakking ongeschonden is, tenzij het product op het moment zelf wordt gebruikt.

3. Voeder voor gezelschapsdieren voor medische doeleinden

U mag uitsluitend persoonlijke zendingen voeder voor gezelschapsdieren voor medische doeleinden mee de EU in brengen of naar de EU sturen, op voorwaarde dat:

— Deze uit de Faeröer, Groenland of IJsland komen, dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van 10 kg per persoon niet overschrijdt en dat:

- het product niet gekoeld hoeft te worden bewaard tot het tijdstip van consumptie,
- het om een verpakt merkproduct gaat en tevens
- de verpakking ongeschonden is, tenzij het product op het moment zelf wordt gebruikt.

— deze uit andere landen komen (andere landen dan de Faeröer, Groenland of IJsland), dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van 2 kg per persoon niet overschrijdt en dat:

- het product niet gekoeld hoeft te worden bewaard tot het tijdstip van consumptie,

- het om een verpakt merkproduct gaat en tevens
 - de verpakking ongeschonden is, tenzij het product op het moment zelf wordt gebruikt.
4. Kleine hoeveelheden visserijproducten voor persoonlijke consumptie
- U mag uitsluitend persoonlijke zendingen visserijproducten (inclusief verse, gedroogde, gekookte, gezouten of gerookte vis en bepaalde schaal- en schelpdieren, zoals garnalen, kreeften, dode mosselen en dode oesters) mee de EU in brengen of naar de EU sturen, op voorwaarde dat:
- verse vis van de ingewanden is ontdaan;
 - de visserijproducten of één vis van welk gewicht ook het maximumgewicht van 20 kg per persoon niet overschrijden;
- Deze beperkingen zijn niet van toepassing op visserijproducten uit de Faeröer en IJsland.
5. Kleine hoeveelheden andere dierlijke producten voor persoonlijke consumptie
- U mag uitsluitend andere dierlijke producten, zoals honing, levende oesters, levende mosselen en slakken, mee de EU in brengen of naar de EU sturen, op voorwaarde dat:
- deze uit de Faeröer, Groenland of IJsland komen en dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van 10 kg per persoon niet overschrijdt;
 - deze uit andere landen komen (andere landen dan de Faeröer, Groenland of IJsland) en dat de totale hoeveelheid het maximumgewicht van 2 kg per persoon niet overschrijdt.
- U mag kleine hoeveelheden dierlijke producten van verschillende van de bovengenoemde vijf categorieën (punten 1 t/m 5) meebrengen op voorwaarde dat zij voldoen aan de regels die in elk van de relevante punten worden toegelicht.
6. Grotere hoeveelheden dierlijke producten
- U mag uitsluitend grotere hoeveelheden dierlijke producten de EU in brengen of naar de EU sturen, als zij aan de voorschriften voor commerciële zendingen voldoen, waaronder:
- certificeringvoorschriften, zoals vastgelegd in het desbetreffende officiële veterinaire certificaat van de EG;
 - de aanbidding van de goederen, met de juiste documentatie, bij aankomst in de EU aan een erkende grensinspectiepost van de EU voor veterinaire controle.
7. Vrijgestelde dierlijke producten
- De volgende producten zijn van de hierboven toegelichte voorschriften vrijgesteld:
- niet met vleesproducten gemengd of gevuld brood, gebak, biscuits, chocolade en suikerwerk (inclusief snoepgoed);
 - voor de eindverbruiker verpakte voedings supplementen;
 - vleesextracten en vleesconcentraten;
 - met vis gevulde olijven;
 - niet met vleesproducten gemengde of gevulde deegwaren en noedels;
 - voor de eindverbruiker verpakte bouillons en aroma's;
 - andere voedingsmiddelen die geen vers of verwerkt vlees of verse of verwerkte melk bevatten en minder dan 50 % verwerkte ei- of visserijproducten.
8. Dierlijke producten van beschermde soorten
- Voor bepaalde beschermde soorten kunnen aanvullende beperkingen van toepassing zijn. Voor kaviaar van steursoorten is het maximumgewicht bijvoorbeeld 125 gram per persoon.